

Sygn. akt I ACz 190/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>SSA Dariusz Mazurek</i>
------------------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w R.**

przeciwko **B. M.** – prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Firma (...) w R.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

z dnia 2 stycznia 2013r., sygn. akt VI GC 335/12

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zwolnić pozwanego B. M. od obowiązku uiszczenia zaliczki na przeprowadzenie dowodów ponad kwotę 2.000 zł (dwa tysiące zł),

II. oddalić zażalenie pozwanego w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sądu Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego, skoro jest on w stanie spłacać miesięczne koszty w wysokości 11.950 zł, przy jedynym dochodzie w kwocie 1.320 zł miesięcznie (emerytura żony). W ocenie Sądu Okręgowego pozwany nie ujawnił wszystkich źródeł utrzymania, a do tego priorytetowo traktuje inne zobowiązania w stosunku do wymaganych obecnie wydatków na przeprowadzenie dowodów w wysokości 5.000 zł. Ponadto zdaniem Sądu, fakt prowadzenia przeciwko pozwanemu postępowań egzekucyjnych sam w sobie nie może uzasadniać uwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwany wniósł o jego zmianę i zwolnienie go od kosztów sądowych w całości, ewentualnie o zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych ponad kwotę 300 zł.

Pozwany wskazał, że z dniem 1 grudnia 2012r. zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej i zatrudnił się na ¼ etapu, z czego otrzymuje 400 zł brutto wynagrodzenia. Ponadto komornik sądowy zajął rachunki bankowe pozwanego oraz towar, który był oddany pozwanemu w komis.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest częściowo zasadne.

Odpłatność wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych jest w Polsce zasadą i tylko w sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób fizycznych taką sytuację wyjątkową opisuje art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. jedn. Dz.U. z 2010r., nr 90, poz. 594 ze zm.), można ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Takie zwolnienie sprowadza się do finansowania procesu przez Skarb Państwa i jest formą pomocy socjalnej adresowaną do osób ubogich, do których pozwany nie należy.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że pozwany obecnie zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, toczą się wobec niego i żony postępowania egzekucyjne na łączną kwotę ponad 286 tys. zł (k. 286-287) i ponosi wysokie koszty tytułem spłaty licznych kredytów i pożyczek. Podane przez niego dochody, to świadczenie emerytalne jego żony w wysokości 1.320 zł (po potrąceniu komorniczym 920 zł) oraz wynagrodzenie za pracę 400 zł. Ponadto pozwany wskazał, że w spłacie kredytów korzysta z pomocy syna i rodziny (k. 275).

Powyższe okoliczności wskazują, że pozwany faktycznie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, co jednak nie oznacza, aby w całości kosztami sądowymi obciążyć Skarb Państwa. Należy bowiem podkreślić, że konieczność uiszczenia kosztów sądowych może wymagać wyrzeczeń osobistych od strony obciążonej takim obowiązkiem, gdyż opłaty sądowe nie mogą być traktowane jako wydatki drugorzędne, ponoszone wyłącznie po zaspokojeniu wszystkich innych potrzeb zobowiązanego.

Ponadto spór pomiędzy stronami trwa już od wielu miesięcy, a więc pozwany powinien był przygotować się finansowo na poniesienie, choćby częściowo, ewentualnych kosztów sądowych, na wypadek obrony swych praw przed sądem.

Mając jednak na względzie aktualną sytuację materialną pozwanego, Sąd Apelacyjny uznał, że wymagane na tym etapie postępowania wydatki związane z przeprowadzeniem dowodów w wysokości 5.000 zł, mogą przekraczać jego możliwości finansowe i dlatego zwolnił pozwanego ponad kwotę 2.000 zł od powyższych wydatków. Uiszczenie kwoty 2.000 zł nie spowoduje uszczerbku w utrzymaniu koniecznym pozwanego, zważywszy że przy pomocy rodziny jest w stanie spłacać znacznie wyższe zobowiązania kredytowe.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt. I sentencji na mocy art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, zaś na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalono zażalenie z pozostałym zakresie.

(...)

1) (...)

2) (...)

R., dnia 19 kwietnia 2013 r.

mp/